

Gyűlöletbeszéd és gyűlöletből fakadó bűncselekmények LGBT személyek ellen

Az emberi méltóság sérthetetlen. Tiszteletben kell tartani, és védelmezni kell.

Mindenkinek joga van a testi és szellemi sérthetetlenséghez.

Az Európai Unió Alapjogi Chartája (1. cikk és 3. cikk (1) bekezdése)

A „gyűlöletbeszéd” egy személlyel szembeni gyűlöletre, megkülönböztetésre vagy ellenségességre való felbujtás és bátorítás, amelyet az említett személy elleni előítélet motivál, valamely meghatározott jellemzője, például szexuális irányultsága vagy nemi identitása miatt.

A „gyűlöletből fakadó bűnözés” egy személlyel szembeni fizikai vagy szóbeli támadás, amelyet az említett személy elleni előítélet motivál, valamely meghatározott jellemzője, például szexuális irányultsága vagy nemi identitása miatt.

A „homofóbia” egy személytől való irracionális félelem amiatt, hogy az illető személy leszbikus, meleg vagy biszexuális.

A „transzfóbia” egy személytől való irracionális félelem amiatt, hogy az illető személy a születéskor megállapított nemétől eltérő neműnek mutatja magát, például hormonkezelés, műtét, öltözködés vagy kozmetikumok segítségével.

A gyűlöletből fakadó bűncselekmények és a gyűlöletbeszéd miatti félelem és megfélemlítés meggátolja a leszbikus, meleg, biszexuális és transznemű (LGBT) személyek teljes körű társadalmi részvételét. Az LGBT személyekkel szembeni gyűlöletbeszéd és gyűlöletből fakadó bűnözés mértéke az EU-ban nem nyilvánvaló, mivel a legtöbb tagállam nem gyűjt adatokat erről a kérdésről. Néhány felmérés azonban azt jelzi, hogy bizonyos tagállamokban az LGBT személyek 50%-át is elérheti azoknak az aránya, akik gyűlöletbeszédnek vagy gyűlöletből fakadó bűncselekménynek estek áldozatul. Az EU-ra vonatkozó egységes szabályozás hiányában a tagállamok különböző megközelítéseket alkalmaznak a gyűlöletbeszédrel és a gyűlöletből fakadó bűnözéssel szemben.

A felmérések azt mutatják, hogy a gyűlöletbeszéd és a gyűlöletből fakadó bűncselekmények miatt sokszor nem tesznek bejelentést. Ezt részben az magyarázza, hogy az áldozatok számára kényelmetlen érzés, ha szexualitásukat a bűnüldöző hatóságok tudomására kell hozniuk. Néhány tagállamban bevezették a „harmadik félnél történő bejelentést”, ami lehetővé teszi, hogy a bűncselekményekről a rendőrségtől eltérő helyszínen, nem rendőrtisztek felé tegyenek bejelentést.

A gyűlöletbeszéd bűncselekménnyé nyilvánítása

Tizenkét tagállamban (Belgium, Dánia, Németország, Észtország, Spanyolország, Franciaország, Írország, Lettország, Hollandia, Portugália, Románia és Svédország), valamint az Egyesült Királyságon belül Észak-Írországban bűncselekménynek számít a szexuális irányultság alapján való gyűlölködésre, erőszakra vagy megkülönböztetésre való felbujtás.

Négy tagállamban (Ausztria, Bulgária, Olaszország és Málta) a gyűlöletbeszéd konkrét csoportok vonatkozásában számít bűncselekménynek, az LGBT személyek pedig nem tartoznak ezek közé. Ez megnehezíti a jogszabályok alkalmazását a homofóbia eseteire.

A többi tagállamban az LGBT személyekkel szembeni gyűlöletbeszéd nincs kifejezetten bűncselekményként definiálva, de a törvény megfogalmazása elég általános ahhoz, hogy az ő védelmükre is fel lehessen használni.

A gyűlöletből fakadó bűnözés

Jelenleg minden tagállam bűncselekménynek tekinti a fizikai támadásokat. Az ilyen cselekményekért kiszabható büntetések súlyosságát a legtöbb tagállamban tovább növelheti, ha a cselekményt valamilyen előítélet motiválta, például egy személy fajával vagy vallásával szemben (ez az úgynevezett „súlyosbító körülmény”). Az EU joga azt azonban nem írja elő a tagállamok számára, hogy a homofóbiát vagy a transzfóbiát a bűncselekmények „súlyosbító tényezőinek” kell tekinteniük.

Tíz tagállamban (Belgium, Dánia, Spanyolország, Franciaország, Hollandia, Portugália, Románia, Finnország, Svédország és az Egyesült Királyság) súlyosbító körülménynek számít a homofóbia és a transzfóbia, bár néhány tagállamban meghatározott bűncselekményekre korlátozzák.

A homofóbia és a transzfóbia **15 tagállamban** (Bulgária, Cseh Köztársaság, Németország, Észtország, Spanyolország, Írország, Olaszország, Ciprus, Litvánia, Luxemburg, Lettország, Málta, Ausztria, Szlovénia, Szlovákia) nincs kifejezetten súlyosbító körülményként definiálva. Ezek közül hat országban azonban (Cseh Köztársaság, Németország, Lettország, Málta, Ausztria és Szlovákia) a törvény elismeri a gyűlöletből fakadó bűncselekmény fogalmát, így van lehetőség arra, hogy a homofóbiát és a transzfóbiát súlyosbító körülményként vegyék figyelembe.

AZ EGYENLŐ VÉDELEMHEZ VALÓ JOG

Az EU 2008. november 28-án kerethatározatot fogadott el a rasszizmus és az idegengyűlölet által motivált gyűlöletbeszédről és gyűlöletből fakadó bűncselekményekről (HL L 328/2008). Az EU-nak mérlegelnie kell egy hasonló jogszabály elfogadását a homofób és transzfób gyűlöletbeszéd és gyűlöletből fakadó bűncselekmények ellen, hogy az LMBT személyek valamennyi tagállam területén védelemben részesüljenek.

Ez a szórólap két jelentésen alapul: *Homofóbia, valamint szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló megkülönböztetés az EU tagállamaiban – 1. rész: Jogi elemzés*, kiadta az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA), 2008. június, és *Homofóbia, valamint szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló megkülönböztetés az EU tagállamaiban – 2. rész: A társadalmi helyzet*, 2009. március.

A teljes jelentés a következő címen érhető el: <http://fra.europa.eu>

Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének összes kiadványa díjmentesen megrendelhető az Ügynökség honlapján keresztül.

Jogi nyilatkozat:

Amennyiben a fordítással kapcsolatban kérdése merül fel, kérjük, tekintse meg az angol nyelvű verziót, amely a dokumentum eredeti és hivatalos verziója.